

Älvsborgarna

SPECIALUTGÅVA

Göteborgs garnison

NR 2 • 2020

- **Försvarsforum Väst**
- **Tillväxt Göteborg**
- **Projekt Amf 4**
- **Totalförsvaret i obalans**
- **Föreningen för Göteborgs Försvaret**

ÄLVSBORGARNA är ett samarbete mellan Göteborgs garnison/Försvarmakten, Elfsborgsgruppen/Försvarmakten (kontaktperson Dan Nilsson, 0709-458956), Kunglig Älvsborgs Regementes Kamratförening (kontaktperson Lars Rehn, 033-41 49 43) och Göteborgs Garnisons kamratförening. Vidare medverkar traditionsföreningarna genom FVMA och Garnisonssällskapet Göteborg. Redaktör är John-Olov Fridh, john-olov.fridh@hotmail.com, Göteborgs Garnison, Box 5155, 426 05, V Frölunda. Ansvarig utgivare är Svante Bergh.

Tidningen Älvsborgarna är politiskt oberoende, och har som syfte att ena och stärka kunskapen och förbandsandan inom Göteborgs garnison, samt i anslutna frivilliga organisationer.

Tidningen ska också öka omgivningens kunskap och förståelse för garnisonen och dess enheter, samt det blivande Älvsborgs Amfibieregemente (AMF 4)

Den är också ett forum för kamratföreningar med intresse av ett starkt försvar i väster.

Tidningen strävar även efter att belysa viktiga delar inom återuppbyggnaden av ett totalförsvar i balans, och distribueras därför även till beslutsfattare på olika nivåer i västra Sverige.

Från och med denna utgåva kommer ett särtryck ur tidningen att tryckas. Syftet är att skapa intresse och debatt bland yngre försvarsintresserade personer.

Debattartiklar återger skribenternas åsikter och utgör inte ett ställningstagande från tidningen.

Tidningen har ett samarbete med och stöds av Föreningen för Göteborgs Försvar.

Layout: Studio MT.
Tryckt inom EU av Sandstens Tryckeri AB 2020.

Tidningen stöds av Föreningen för Göteborgs Försvar.

Omslagsbilden: Allt tyder på att ryktet om Amf 4 död är fel. Som det ser ut nu kommer regementet att få nytt liv. Minnesstenen vid FörmedC, foto Björn Borg.

Äldre utgåvor av tidningen är lagrade på gsgbg.se under Media.

Garnisons- chefens lägesbild:

Peter Fredriksson C FömedC

TILLVÄXT GÖTEBORG

Vi går nu igenom en påfrestande tid med en pandemi som testar oss hårt i fredstid. Det är en högt ringande väckarklocka som prövar Sveriges förmåga till beredskap, tillgänglighet och snabb effekt.

Det är viktigt att vi agerar med eftertanke avseende skydd och uthållighet, liksom att prioritera att kunna fortsätta bedriva skarp verksamhet trots den osynliga fiende vi just nu kämpar mot. Därför begränsar vi tillträde till militärbasen, då den operativa verksamheten måste skyddas och säkerställas inom Garnisonen. Vi hoppas att smittläget ska medge av vi kan träffas till våren 2021. Vi får ta ett steg i taget, vara flexibla och anpassningsbara och ta beslut utefter hur läget förändras.

Ni får här en genomgång av den utveckling Försvarmakten står inför, nationellt men framförallt lokalt här i Göteborg. Syftet är att informera men också starta igång tankar och idéer hos oss alla då det är vi tillsammans som skall genomföra utvecklingen av totalförsvaret i Göteborg.

Regeringens proposition till totalförsvarsbeslut

Såväl inrikes som utrikes säkerhet har under en länge tid varit turbulent. Regeringens proposition till totalförsvarsbeslut för perioden 2020–2025 med fortsatt inriktning till 2030 är ett uttryck för detta. Propositionen innehåller bl.a. övergripande mål för totalförsvaret, inriktning för Försvarmaktens krigsorganisation, och förändringar i Försvarmaktens grundorganisation. En politisk kontrollstation sätts till år 2023, för att se om vi är på rätt väg.

Processen framåt innebär att riksdagen behandlar denna och fastställer beslutet i december. Regeringen kommer därefter att ge närmare inriktningar och anvisningar till Försvarmakten, som genomför ett analys- och

avvägningsarbete och redovisar verksamhetsplan med budgetunderlag den 1 mars 2021.

Försvarsbeslutet år 2015 innebar en historisk vändpunkt för Försvarmakten. Det rådde då politisk samsyn om ett förändrat och försämrat omvärldsläge. Därmed påbörjades vår resa mot ett starkare försvar. Under den senaste femårsperioden har förmågan att försvara Sverige successivt stärkts. Detta genom: Försvarmaktsövning Aurora 2017; tillförd materiel; könsneutral värnplikt; permanent närvaro på Gotland; organisationsförändring med starka försvarsgrensstaber och militärregionstaber; totalförsvarsplanering; internationella samarbeten och övningar, samt; ett ökat förtroende hos svenska folket. Vi är på rätt väg.

Den proposition som nu ligger på riksdagens bord innebär en fortsatt successiv tillväxt för försvaret av Sverige. Den ger ett betydande tillskott i vår ekonomi – från en budget på 40 miljarder år 2014, till nära 60 miljarder år 2020, till över 80 miljarder år 2025. Den ger också en långsiktig inriktning för vår fortsatta förmågeutveckling. Detta kommer att ge oss förutsättningar att fortsatt växa i volym och att stärka samtliga försvarsgrenar och stridskrafter. Det läggs också ökad kraft på att bygga ett starkare civilt försvar, vilket vi ser mycket positivt på. Vi ökar dessutom försvarssamarbetet med andra länder, främst Finland. Sammanlagt bygger vi nu tillsammans ett starkare försvar med ökad tröskeeffekt.

Under perioden kommer vi att etablera flera nya regementen och en ny flotttilj. Inom befintliga garnisoner etableras Norrlands dragonregemente (K4 i Arvidsjaur), Upplands flygflottilj (F16) i Uppsala och Älvsborgs amfibieregemente (Amf 4) här i Göteborg. På nya förbandsorter tillkommer Dalregementet (I 13) i Falun, Västernorrlands regemente (I 22) i Sollefteå med utbildningsdel i Östersund samt Bergslagens artilleriregemente (A 9) i Kristinehamn. Förband på nya orter innebär utmaningar vad gäller miljötillstånd, infrastruktur,

personal och materielförsörjning, men skapar på sikt förutsättningar att ytterligare stärka vår försvarsförmåga.

Tillgången till personal blir en avgörande faktor för vår tillväxt. Krigsorganisationen ska öka från ca 60 000 befattningar idag till ca 90 000 år 2025. Detta ska vi göra genom att fylla upp ramarna för volymen officerare och annan militär personal, öka antalet civilanställda, och inte minst genom att successivt öka värnpliktsvolymen från ca 5000/år idag till ca 8000/år 2025. Vi önskar naturligtvis att många väljer att ta fortsatt kontinuerlig anställning inom Försvarsmakten, men många kommer ändå att gå vidare mot civila utbildningar och civila anställningar. Samtidigt kommer de att krigsplaceras i mobiliseringsförband eller på andra platser. Frågor om krigsplacering och krigsföretag är fortfarande under utredning, men oavsett finns här anledning för oss att titta närmare på hur vi kan hjälpa tidvis anställda eller pliktade till en civil karriär och/eller kompetensutveckling som i kris och krig kan vara till nytta för Sverige.

Försvarsmaktens utveckling i Göteborgsområdet

Göteborgs garnison samlar Försvarsmaktens militära närvaro i Göteborgsområdet. Området inkluderar Kåringberget, Känsö och Skredsvik samt ett antal skjutfält och övningsområden i och runt Göteborg. I Göteborg representeras Försvarsmakten idag av Försvarsmedicincentrum och enheter från förband som har sin ledning på annan ort. Inom garnisonen finns även civil verksamhet som verkar inom ramen för Totalförsvaret. Operativt handlar det inte minst om Sjöräddningscentralen (JRCC) där Sjöfartsverket, Kustbevakningen och Försvarsmakten samlokaliserar för att skapa civil och militär sjölägesbild.

Totalförsvarspropositionen innebär förstärkningar av alla Försvarsmaktens verksamheter i och runt Göteborg. Försvarsmaktens anställda inkl. värnpliktiga vid Göteborgs garnison förväntas öka från ca 1100 i år till ca 1600 år 2025 till ca 1800 år 2030. Till dess siffror tillkommer Hemvärnets bataljoner liksom ca 200 anställda vid de civila totalförsvarsmyndigheter som verkar inom garnisonen. En ökad militär närvaro i Göteborg innebär också ökad materielltillförsel, ökad militär verksamhet och fler övningar på fler övningsområden. Detta kan komma att uppfattas som störande av en lokalbefolkning som inte längre är van vid detta. Vi uppfattar dock att vår närvaro hittills i stort uppfattas som positiv. I mätningar ökar allmänhetens förtroende för Försvarsmakten. Vi rankas också som en av Sveriges mest attraktiva arbetsgivare. Hos oss

utvecklar den enskilde både generella och specifika kompetenser och man får vara en del av något som är större än sig själv, ”utvecklande för mig – göra skillnad för andra”.

Tillväxt Försvarsmedicincentrum:

Försvarsmedicincentrum är Försvarsmaktens kompetenscenter för försvarsmedicinska frågor och lyder under Försvarsmaktens logistikchef och Försvarsmaktens generalläkare. Försvarsmedicinens övergripande syfte är att skapa och vidmakthålla ett högt stridsvärde på förbanden. Försvarsmedicin omfattar all verksamhet som Försvarsmakten bedriver inom hälso- och sjukvård samt hälsoskydd liksom veterinärmedicin för tjänstedjur. Verksamheten inom dessa områden omfattar bl.a. forskning och utveckling, kompetens- och materielförsörjning samt förberedelser, genomförande och uppföljning av insatser. Härifrån leds och utvecklas sjukhuskompaniet – Försvarsmaktens mest kvalificerade sjukvårdsförband. Förmågan hos ett sjukhuskompani motsvarar den initiala traumavården som finns i den civila sjukvården, men med fokus på ett genomförande under extrema förhållanden. Kompaniet bedriver även daglig sjukvård. Satsningar inom det försvarsmedicinska området inkluderar bl.a.:

Öka hela Försvarsmaktens strids- sjukvårdsförmåga och organisation nationellt, t.ex. genom att stödja införandet av regionala och försvarsgrensvisa sjukvårdsskolor. I Göteborg ska därför fler sjukvårdsinstruktörer utbildas.

Utveckla och producera Försvarsmaktens operativa sjukvårdsförband inkl. fältsjukhus med nya förmågor och bättre mobilitet för ökad tillgänglighet. Ett exempel på mobilitet som vi skulle vilja pröva är att sätta ett fältsjukhus på fartyg eller ta fram ett koncept för motsvarande rörliga förmåga.

Tillsammans med den civila sjukvården behöver vi bygga gemensam och kompatibel kompetens, förståelse och samarbetsanda till nytta för totalförsvarets sjukvårdssystem. Här berörs såväl personal- och kompetensförsörjning som materielfrågor, processer och ansvarsfördelning för att skapa en sjukvårdskedja som hänger ihop.

Vår stående utbildningsanläggning med kvalificerad simuleringsmöjlighet av sjukvård i krigsliknande förhållanden ska vidareutvecklas.

Ett ökat antal värnpliktiga ska utbildas till sjukvårds- och logistiksoldater, från 50 st/år till 150 st/år fram till 2030. Vi jobbar också för att våra värnpliktiga ska kunna tillgodogöra sig civila meritvärden under sin utbildningstid hos oss: Som första statliga myndighet godkände

Myndigheten för Yrkehögskolan i augusti i år en SeQF-nivå 5 yrkeskvalifikation för titeln Militär Undersköterska. Fokus ligger på akut omhändertagande, evakuering och omvårdnad med fokus på traumaskador. Här finns alltså nu en förmåga som kan bredda kompetensförsörjningen till den civila sjukvården. Här vill vi möjliggöra klinisk växeltjänstgöring på sjukhus för kontinuerligt anställd försvarsmaktspersonal, men även att de som inte tar kontinuerlig anställning vid Försvarsmakten kan anställas i den civila sjukvården. Det skulle vara bra för totalförsvarets sjukvårdskedja. Nästa projekt vi skulle vilja starta framöver är att definiera civila meritvärden och justera vår värnpliktsutbildning för en kompatibel befattning som Ambulanssjukvårdare.

Tillväxt Älvsborgs amfibieregemente (Amf 4)

Älvsborgs amfibieregemente (Amf 4) ska återupprättas i Göteborg. Detta innebär att vissa delar som redan grupperar i Göteborg inkluderas och att organisationen utökas med mer personal, mer materiel och genomför mer militär verksamhet med syftet att öka skyddet av Göteborg med kringområden, hamnen, farlederna samt andra samhällsviktiga objekt.

Värnpliktsvolymen av amfibiesoldater ökar från 100 till 300 st/år i perioden 2020–2022 med fortsatt planeringsinriktning om 300 värnpliktiga årligen. På central nivå diskuteras möjligheten att kunna tillgodogöra sig civila meritvärden för utbildningen till stridsbåtsförare och sjötjänst, ett arbete som dock ännu inte är påbörjat.

Återetableringen kräver stora nyinvesteringar i garnisonens infrastruktur, bl.a. renovering av örlogshamnen, behov av att skapa mer plats i byggnader och förråd, bättre uppställningsplatser och bättre och fler övningsområden i och runt Göteborg.

Tillväxt Militärbasens förmågor
Militärbasen har bl.a. till uppgift att stödja basens skydd- och säkerhet samt aktivering och mobilisering av basens förbandsdelar, inkl. logistikservice. Man utvecklar och förvaltar också garnisonens byggnader, övnings- och skjutfält och annan infrastruktur.

Militärbasens förmågor ska vidareutvecklas, bl.a. tillgänglighet avs. transporter, varvs- och verkstadstjänster.

Civila meritvärden finns framtagna för skyddsvakter och många med den kompetensen går efter en tid vidare mot anställning hos civila säkerhetsföretag.

Ett arbete pågår vid FM logistik och motorskola i Skövde för att kunna ge

Forts. nästa sida

Ny civil plattform för ett bredare försvars- och säkerhetsarbete i Väst!

Säkerhetsforum syftar till att samla regionala kompetenser och arbeta utifrån ett "breddat" försvars- och säkerhetsbregepp.

Forumet arbetar idag med 3 huvudprojekt där fokus ligger på teman som vid första anblick kanske ligger utanför det konventionella säkerhetsarbetet, men som syftar till att nå gemensamma mål.

I samarbete med Föreningen för Göteborgs försvar har forumet bland annat skapat ett universitet- och högskolestipendium som lanseras våren 2021. Stipendiet ämnar att skapa akademiska incitament för mer forskning kring säkerhet och försvar med tydlig koppling till västra Sverige.

Vidare arbetar forumet även med försvarsupplysning i ny tappning. Forumet strävar efter att nå ut till unga i socioekonomiskt utsatta områden och skapa en mer positiv bild av

försvarsmakten, som ett möjligt karriärsval för unga som annars aldrig skulle komma i kontakt med försvarsmakten utöver ett brev i brevlådan i samband värnplikten.

- Vi behöver skapa en större dialog och skapa ett naturligt band mellan unga och försvaret, det räcker inte endast med politiska beslut och pliktkrav. Med pliktkravet måste det även berättas en berättelse, den som dagens generation inte har hört än.

Det rådande säkerhetsläget och nya politiska incitament för ett starkare totalförsvar har skapat förutsättningar för skapandet av en ny civilsamhällsaktör på västkusten. Initiativtagaren och grundaren av Säkerhetsforum Väst, Aria Nakai förklarar vidare:

- Den politiska viljan att stärka det militära och civila försvaret har skapat en nytändning i försvars- och säkerhetsarbetet. Men trots många nya begrepp och en renässans av lovord, så

återstår mycket av det praktiska arbetet.

Civilsamhället saknar verktyg att skapa plattformar, då den stora satsningar hamnar centralt i huvudstaden, men behovet finner tyvärr inte sådana gränser. Dialogen behöver nå ut till hela landet. - *Aria Nakai*

Aria Nakai - Grundare och verksamhetsansvarig Säkerhetsforum Väst. Fil. Mag Politik och Krig FHS, Fd. ledamot Folk och Försvar Ledamot Föreningen för Göteborgs försvar

Forts. från föreg. sida

civila meritvärden för Försvarsmaktens utbildning till befattning som militär lastbilsförare (lastbil med tungt släp).

Tillväxt Hemvärnets bataljoner

Hemvärnsbataljonerna i området övergick under 2019 till att ledas och utvecklas av Militärregion Väst i Skövde, men uppdraget är fortsatt att verka lokalt i och runt Göteborg. Hemvärnsförbanden är moderna krigsförband med huvuduppgift att skydda, bevaka och ytövervaka samt stödja samhället vid kris.

Hemvärnets numerär, förmåga och användning ska vidareutvecklas.

Direktutbildningen till Hemvärdet kommer dock att upphöra. Istället ska rekrytering ske från de värnpliktiga som vill ha ett fortsatt deltidsengagemang för Försvarsmakten, men i övrigt vidareutbilda sig och/eller gå ut i det civila arbetslivet.

Som en del av vårt infrastrukturarbete, pågår också ett arbete att utgruppera bataljonerna utanför Karingberget, något som ger ökade förutsättningar att vara på rätt plats i rätt tid.

Vårt initiativ till ett lokalt Försvarsmaktsråd Göteborg

Ovan är ett axplock av den utveckling som Försvarsmakten står inför nationellt och inte minst här i Göteborg med

omnejd. Det är både stora och tillsynes små, men viktiga och ibland svåra förändringar, som behöver ske. För att lyckas med såväl Försvarsmaktens tillväxt som att öka den gemensamma totalförsvarsförmågan här i Göteborg behöver vi en nära samverkan lokalt i Göteborg med Staden, närliggande lokala civilförsvarsmyndigheter och näringslivet. Det handlar om stöd till Försvarsmaktens tillväxt, men också ömsesidig totalförsvarsutveckling, liksom faktiskt att främja lokal och regional tillväxt. En investering i Sveriges försvar, är också en investering i Sveriges och Göteborgs industri och arbetsmarknad.

Dels har Försvarsmakten ett traditionellt återtagande att göra, men vi är också väl medvetna om att samhället inte längre ser ut på samma sätt som förr. Försvarsmakten är idag mycket mer beroende än förr av att samhället kan stödja Försvarsmakten i krig. Samtidigt byggs vår förmåga upp redan i fredstid. Även nu i fred behöver vi samhällets stöd för att kunna vara förberedda på det värsta. Det kan faktiskt handla om sådana basala saker som tillgång till bostäder och goda kollektivtrafiklösningar till Karingberget för att vi ska kunna möta våra behov av personaltillväxt. Försvarsmakten skapar i sin tur en utbildad reservkraft som samhället kan nyttja i fred och kris. Det har

potential att vara en win-win för totalförsvaret.

År 2023 blir ett nyckelår. Då ska politiken kontrollera hur vi levererat mot Totalförsvarsbeslutets tillväxt och förmågekrav. Vi har därför satt upp som mål att under Försvarsmaktsövning Aurora 2023 kunna visa upp totalförsvarsförmågan på västkusten.

Slutligen

Sammanfattningsvis ger den försvarspolitiska propositionen förutsättningar till fortsatt tillväxt för försvaret i en tid med osäker omvärldsutveckling. För att kunna möta framtidens hot ska vi tillväxa både i förmåga och i volym. Det finns ett stort förtroende för försvaret hos politiker och svenska folket – och förväntningar. Många utmaningar väntar under vår resa mot ett starkare försvar och detta kommer att kräva mer av oss. Vi kommer att behöva hitta nya metoder och arbetssätt. Vi kommer att behöva samverka på nya sätt. Framtiden är nu mycket ljus för Göteborgs Garnison. Försvaret av Göteborg blir starkare.

Ta hand om er och var uthålliga, pandemin kommer tillslut att besegras.

Med vänlig hälsning

ÖVERSTE PETER FREDRIKSSON
KOMMENDANT GÖTEBORGS GARNISON
CHEF FÖRSVARSMEDICINCENTRUM
(FÖMEDC)

Projekt Amf 4

Hans Granlund

För ett tag sedan fick jag ett mejl från min gamle kurschef och mentor Bengt Delang. Han bad mig skriva ett par rader om: "...Förslagsvis om din roll som projektledare för amfibieenheten och vad det kommer att innebära för garnisonen om det blir ett amfibieregemente? Vad krävs och vilka konsekvenser får det för garnisonen och eventuellt lokalt i Göteborgsregionen? Gärna också en säkerhetspolitiska reflexion utifrån olika perspektiv."

Först lite om min bakgrund. Även jag är en produkt av Kustartilleriets befälsskola Befäls. Som många andra började jag min militära karriär i kasern ett en solig sommardag 1981.

Det var på många sätt ett formativt år men något som stack ut det året var allvaret. En bit in i utbildningen stod det plötsligt en rysk ubåt på grund i en av våra skärgårdar.

Efter det var yrkesvalet aldrig riktigt svårt och en karriär inleddes på dåvarande KA 1. Jag blev det regementet troget och utöver ordinarie skolor och kommanderingar hade jag min hemvist där fram till 2001.

Därefter har jag i omgångar tillhört Kustartillerinspektionen, Marinstaben, Högkvarteret samt tjänstgjort utomlands och även hunnit med både FMV och FHS. Det senare är det jag senast kommer ifrån.

Jag tror inte det är någon enskildhet eller summan av resan ovan som gör mig särskilt väl lämpad för att projekt-

Amfbat stridsskjutning

leda en återetablering av ett amfibieregemente på västkusten. Sannolikt är det som i de flesta officerares fall istället ett stort mått av slumpen som avgör var vi hamnar.

Men såhär långt känner jag mig helt trygg i min roll. Det finns ett antal skäl till detta som jag tänkte kommentera.

Återetablering av ett amfibieförband på västkusten är rationellt och enkelt att motivera. Till skillnad från de senaste tjugo årens neddragningar och avveckling av förband är det denna

gång mycket enkelt att se den militära nyttan med förbandet.

Göteborg med sitt läge är inte bara Sveriges andra stad utan också en vital hubb för försörjning av hela Norden. Göteborgs hamnar och omkringliggande raffinaderier och annan infrastruktur är en viktig komponent i försörjningen av befolkningen i både Sverige men även Norge, Danmark och Finland. Att denna plats behöver skyddas behöver knappast förklaras.

Forts. nästa sida

Forts. från föreg. sida

Till detta tillkommer idag även en dimension i vår säkerhetspolitik. Sverige har ensidigt förklarat sig alliansfritt men säger också samtidigt att vi, inte kommer att stå passiv om ett grannland skulle anfallas och att vi utgår från att våra grannländer och västvärlden vars värdegemenskap vi delar, gör detsamma för oss.

Det så kallade värdlandsavtalet som har slutits med NATO är en del av detta. Detta avtal lägger en grund för att i händelse av ofred på ett ordnat sätt kunna motta militära förband för att stärka vår försvarsförmåga. I ett sådant skede skulle Göteborg hamna och försvaret av västkusten bli centralt. Således är uppgifterna för ett amfibieförband tydliga.

Det andra skälet som gör mig trygg är att förutsättningarna att utbilda och producera amfibieförband på västkusten är goda. Skjutfält och övningsteräng och övrig infrastruktur finns i stort kvar sedan avveckling av Amf 4. Det mesta av övningsterrängen och de flesta av skjutfälten finns kvar och de miljömässiga hänsynstagandena begränsar inte produktionen på något avgörande sätt. Bedömningen är att produktionen av förbandstypen är förenlig med annan verksamhet och att vi alla kommer att kunna samexistera i skärgården och på Karingberget.

Det sagt så skiljer sig utbildningsförutsättningarna åt för amfibieförband mellan öst- och västkusten. Här i väst finns det ett antal skjutfält som kommer att behöva ianspråkta. Allt från Sågebacken/Bulid utanför Uddevalla, via skärgårdsskjutfältet med Kånsö, Såve/Sisjön och vidare mot Bråt och Remmene. Även terrängen på Björlanda och Björkö kan behöva nyttjas. Det kommer att kräva både planering och samordning mellan samtliga nyttjare för att få dessa att både räcka till men även se till att de utnyttjas inom ramen för miljötillstånd och överenskomelser.

Förutsättningarna för detta finns och jag är trygg i att med Amfbieregementets övertagande av garnisonsansvaret kommer det finnas möjlighet att samordna detta viktiga arbete. En annan viktig pusselbit är att garnisonen också övertar så kallad ”rådighet”, det vill säga ansvar, för ett antal av de skjutfält som jag nämnt. Detta ger oss också en god förutsättning att fortsätta utveckla dessa skjut- och övningsfält på ett sätt som gynnar utbildningen inom garnisonen.

På Karingberget skall framgent både nuvarande Förvarmedicencentrum och det återetablerade Älvsborgs Amfbieregemente samsas. Båda för-

banden är dessutom på väg att bli både större och modernare allt i takt med att försvarsmaktens återtagning av förmågor fortsätter. Även detta kommer att kräva en noggrann översyn av förutsättningarna och vi kommer samtliga att få ställa in oss på att det under en längre tid framåt kommer det att ske både flyttar mellan olika byggnader och efterhand en rad nybyggnationer.

Den återinförda värnplikten och produktionen mot krigsförbanden är som bekant redan igång. Nästa år kommer antalet värnpliktiga på Karingberget att överstiga antalet värnpliktiga på Berga. Det som en funktion av behoven för den på västkusten nyetablerade amfibiebataljonen, samtidigt som nuvarande krigsförband och hemvärnets behov skall tillgodoses. Samma resonemang och tillväxt kommer att ske bland anställda soldater och officerare.

Redan nu finns det kadetter på Karlberg som vet att deras första placering kommer att vara Älvsborgs Amfbieregemente. Här kommer ett fortsatt gott samarbete med kommun och arbetsgivare i Göteborg att vara avgörande för att både locka framtida medarbetare till förbandet, möjliggöra att medföljande kan få ett jobb och eventuellt stöd med att finna bostäder. Här menar jag att den kända Göteborgsandan kommer att vara viktig.

Sammanfattningsvis anser jag att uppgiften för förbandet är tydlig och att förutsättningarna finns för att producera det. Men visst kommer det att behöva vidtas åtgärder. Vissa av dessa kommer vi att se redan i närtid. Etableringen kommer att medföra att i vissa delar av garnisonen där man inte har satsat några resurser de senaste åren kommer att behöva lyftas.

En tydlig sådan är Örlogshamnen. Hamnen kommer med start i vinter att genomgå en flerårig process där kajer förstärks, vågbrytare repareras och ytterligare flytbryggor tillförs så att både nuvarande och de tillkommande sjögående förbandsdelarna tryggt kan förtöjas i tillräcklig omfattning. Detta är en efterlängtd åtgärd som borde ha genomförts tidigare, men nu blir det av. I samband med detta kommer också ett par förvaringstält modell större för upptagna stridsbåtar å la Berga att färdigställas vilket gör att upptagna båtar kan förvaras på ett lämpligt sätt och minimerar onödigt slitage.

En serie åtgärder i övrigt inom garnisonen är också identifierade och på kort sikt hoppas vi att nödvändig ROT-renovering kommer i gång, och att

på sikt både flera skjutbanor, vårdutrymmen och lektionssalar skapas och läggs in i ett garnisonsgemensamt centralt bokningssystem. Vad gäller förrådsställning inne på området kommer den att behöva överses och optimeras.

Organisatoriskt är inriktningen att garnisonsansvaret övergår från FömedC till Amf 4. Det innebära att medarbetare kommer att behöva byta förband och i vissa fall även kan komma att behöva byta arbetsuppgifter. Det vi däremot är säkra på är att det finns arbetsuppgifter för alla. Några turordningskretsar ser vi inte fram emot. Garnisonen byter i och med övertagandet av ansvaret också huvudman. Idag är det Logistikchefen som är

huvudman för FömedC och garnisonen. Ansvaret för garnisonen kommer att föras över till Marinchefen och Marinstaben. Det bedömer jag kommer att vara bra för både verksamhet-

ens framtida innehåll och ledning.

Kommer nu allt att gå tillbaka till ”det gamla”? Svaret är nej. De förutsättningar som fanns vid förra nedläggningen i Förvarsmakten är idag förändrade. Uppgifterna kommer att vara annorlunda och vi har förhoppningsvis lärt oss något av våra tidigare nedläggningar.

Göteborgs garnison kommer att vara en av Förvarsmaktens största. Med ett omfattande Hemvärn med ett brett spektrum av uppgifter i hela konfliktskalans, ett Förvarmedicinskt centrum som svarar för sjukvårdstjänsten i FM, nationellt och internationellt och i samtliga arenor och beredskapsgrader.

Och avslutningsvis ett Amfbieregemente som kommer att ha ett större produktionsansvar än vad Amf 4 hade vid sin avveckling. Både FömedC och Amf 4 har dessutom ansvar för ett antal stående förband med heltidsanställda soldater samtidigt som man återigen producerar värnpliktiga soldater för krigsförbanden.

Sammanfattningsvis kommer det att ske omfattande förändringar på Karingberget den närmaste tiden. En nedåtgående spiral är bruten och nu måste vi med förenade krafter se till att verksamheten spinner i positiv riktning och med en fart och riktning som är efterfrågad. För egen del ser jag fram emot den tid som ligger framför oss och jag ser det som att jag har förmånen att se cirkeln slutas igen.

**HANS GRANLUND
ÖVERSTE
PROJEKTLEDARE**

ÄLVSBORGS AMFBIEREGEMENTE/AMF4

Totalförsvaret i obalans

Svensk säkerhetspolitik bygger på att vi, vid en konflikt, ska kunna ge och ta emot civilt och militärt stöd. Detta gäller för totalförsvaret i sin helhet.

Göteborgs hamn nämns, i regeringens proposition för utvecklingen av försvaret 2021-2025, som särskilt viktig för att kunna ta emot stöd, inte bara till Sverige utan också för försörjningen av Finland och Norge. När det gäller att ta emot stöd kan det handla om stora mängder trupp, materiel och förnödenheter till förbanden samt stöd till den civila delen av totalförsvaret. Samtidigt måste import och export kunna fungera. Göteborgsområdet inklusive Landvetter samt de övriga hamnarna på västkusten spelar således en avgörande roll för Sveriges försvarsförmåga.

Därför menar regeringen att försvaret av Göteborgsområdet ska förstärkas. För att skydda bl a hamnområden och förbindelserna österut föreslår regeringen att Älvsborgs amfibieregemente återinrättas.

Vilka hot, förutom de rent militära, finns då som kan äventyra våra möjligheter att ta emot hjälp? De säkerhetspolitiska utmaningarna förändras i takt med att teknikutvecklingen fortskrider. För snart trettio år sedan började Ryssland att utveckla metoder för att vinna krig med icke-militära metoder. 2013 tillkännagav den ryske generalstabsschefen Valerij Gerasimov att skillnaden mellan krig och fred kommer att suddas ut och icke militära metoder kommer att få avgörande betydelse. Det blir större fokus på politiska åtgärder, ekonomiska påtryckningar, desinformation, påverkansoperationer samt intrång i IT-nätverk. Gerasimovs uttalande kan också ses som bekräftelse på det som omvärlden redan noterat; nämligen att Ryssland redan då använt dessa metoder mot flera länder.

När det gäller förmåga att kunna genomföra intrång i IT-nätverk eller så kallade cyberoperationer har Ryssland, Kina och flera andra aktörer satsat betydande resurser för att utveckla både sofistikerade metoder och avancerad teknik. Sedan flera år tillbaka är intrång i våra IT-nät omfattande och en del av vardagen. En stor del av detta är rena underrättelseoperationer där syftet kan vara att kartlägga vårt totalförsvars svagheter; information som kan användas i en konflikt för att slå ut eller manipulera kritiska funktioner i

samhället. Andra cyberoperationer kan syfta till att stjäla tekniska lösningar.

Regeringens bedömning är att effekterna av cyberangrepp kan få samma konsekvenser som ett militärt angrepp. Man slår dock fast att totalförsvaret ska utformas och dimensioneras för att kunna möta ett konventionellt väpnat angrepp.

Regeringen konstaterar samtidigt att det militära försvaret är helt beroende av ett samhälle där livsmedels-, el- och drivmedelsförsörjning fungerar liksom transporter, kommunikationssystem inklusive internet mm. Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg drar samma slutsats och betonade också vikten av detta i ett tal i Bratislava den 7 oktober i år: *"Having a strong military is fundamental to our security. But our military cannot be strong if our societies are weak. So our first line of defence must be strong societies. Able to prevent, endure, adapt and bounce back from whatever happens."*

Vi kan förutsätta att en angräpare kommer att angripa vårt samhälles svagaste punkt och att man kommer att använda den metod, eller en kombination av metoder, som ger största effekt samtidigt som man i det längsta kommer att undvika att använda militärt våld som riskerar att eskalera konflikten.

Kan vi då andas ut och anse att försvaret av Göteborgsregionen och möjligheterna att ta emot militärt och civilt stöd i händelse av en konflikt är säkrade i och med återinrättandet av Amf 4? Svaret är givetvis nej. Hotet mot hamnar och sjöfart handlar idag inte bara om militära hot. Exempelvis rapporterade Washington Post den 18 maj i år att den iranska hamnen Shahid Rajae, belägen vid Hormuzsundet i Persiska viken, blev totalt lamslagen efter en cyberattack. Datorer som reglerar fartygs- och lastbilstrafik samt gods kraschade fullständigt. Några dagar senare visar satellitfoto tydligt det kaos som uppstått. Dussintals containerfartyg låg i väntläge utanför kusten och på land var lastbilsköerna kilometerlånga.

Ett annat exempel inträffade i juni 2017 då hela IT-infrastrukturen, omfattande 45 000 datorer och 4000 servrar, slogs ut vid det danska rederi- och fraktföretaget AP Möller-Maersk av en skadlig kod vid namn NotPetya. På rederiets 600 kontor i 130 länder förlorades information om fartygstrafik,

Stefan Kristersson

innehållet containrarna, destinationer mm. Som bekant drabbades bland annat Göteborgs hamn.

Dessa båda exempel visar att det finns risk för att Göteborgs hamn kan lamslås på samma sätt som den iranska hamnen och att vi måste förbereda oss på detta. Natos generalsekreterare erinrade i talet i Bratislava också om att alliansen vid en större operation till 90 procent måste använda sig av civila fartyg och flyg. Maersk-exemplet visar att även en stor aktör som Nato är sårbar.

Slutsatsen blir att vi måste noggrant analysera vilka hot, utöver det väpnade angreppet, som vi måste kunna försvara oss emot, våra sårbarheter och hur vi ska reducera risker samt vilka resurser och förmågor vi måste utveckla. Vi borde också ha en väl avvägd balans mellan förebyggande åtgärder och hur vi ska agera om det, trots våra försvarsåtgärder, inträffar stora störningar i den kritiska infrastrukturen.

Sverige var tidigt ute när det gäller digitalisering men det är idag tydligt att IT-säkerheten eftersatts och att vi har en betydande säkerhetsskuld som skyndsamt måste åtgärdas. I olika internationella bedömningar av IT-säkerhet ligger vårt land långt ner på listorna och det är uppenbart att kraftfulla åtgärder måste vidtas i närtid för att ändra på detta.

Avslutningsvis kan det konstateras att det brittiska krigsministeriet fick utstå mycket kritik i början av 1900-talet för att man förberedde Storbritannien för fel krig. Låt oss inte hamna i samma situation. Försvaret av Sverige är inte en angelägenhet endast för Försvarsmakten och försvarsdebatten får inte inskränkas till att handla om väpnat angrepp. Försvarsförmågan mot de icke-militära hoten bör stärkas och det bör bli bättre balans i totalförsvaret.

GENMJ STEFAN KRISTERSSON
FD C MUST

B POSTTIDNING
Returadress:
Älvsborgarna, Göteborgs Garnison
Box 5155, 426 05 V Frölunda

20558569

FÖRENINGEN FÖR GÖTEBORGS FÖRSVAR

Föreningen har sedan dess bildande 1912 haft som ändamål ”att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar inom Göteborg och Västsverige”.

Föreningen anordnar försvars- och säkerhetspolitiska informationsmöten, seminarier och debatter där kvalificerade deltagare från politik, myndigheter och akademi bidrar. Som medlem får man den fristående försvarstidningen ”Vårt Försvar”.

För att bli medlem betalas medlemsavgiften på 200 kronor för ständigt medlemskap till föreningens bankgiro 5703-5263. Skicka samtidigt ett mejl till sekreterare@goteborgsforsvar.se med ditt namn, adress och telefonnummer.

FÖRENINGEN HAR EN EGEN HEMSIDA:

www.goteborgsforsvar.se Surfa in och ta del av vårt program med föreläsningar och annan information!

Tidningen utkommer fyra gånger per år och innehåller många artiklar av stort värde för den som vill följa med i försvarsdebatten.

Återanvänd gärna tidningen genom att låta den hitta nya läsare.
Arbetsplatsens fikarum, släkting, pizzabutiken, frisören, idrottsklubben osv.